Region Syddanmark

JACOBSEN STEN OG GRUS ApS
Skovglimt 8
6340 Kruså

CVR-NR: 31745861

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Direkte tlf.: 23805519
Den 22. September 2025
Journalnr.: 25/12184

Afgørelse om, at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 7, 4b og 326 Hønsnap Holbøl i Aabenraa kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering (screeningsafgørelse).

Region Syddanmark har den 25. februar 2025 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 7, 4b og 326 Hønsnap Holbøl i Aabenraa kommune.

Afgørelse

Region Syddanmark har gennemført en miljømæssig screening af det ansøgte projekt, jf. miljøvurderingslovens § 21, da det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningsskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i miljøvurderingsloven[1]. Jf. lovens § 39 bortfalder afgørelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

[1]Jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), med senere ændringer.

Derudover skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt efter habitatbekendtgørelsens[2] § 6, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3. Tillige skal regionen, jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen[3], ved administration af lov om vandplanlægning[4] forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i miljømålsbekendtgørelsen, ikke forhindres.

Nedenfor angives hovedbegrundelserne for afgørelsen. De uddybede begrundelser findes i screeningsskemaet.

Projektets karakteristika:

JACOBSEN STEN OG GRUS ApS har ansøgt om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 7, 4b og 326 Hønsnap Holbøl i Aabenraa kommune. Det ansøgte areal er på 24,2 ha og ligger indenfor råstofgraveområde udlagt i Råstofplan 2020. Det ansøgte projektområde er en videreførelse af allerede eksisterende råstofindvindingsaktiviteter i Hønsnap Grusgrav. Der har ifølge luftfotos været råstofaktiviteter på matriklerne siden 1954.

Der ansøges om en årlig indvinding af sand, grus og sten samt muld på op til 200.000 m^3 om året. Der ønskes at indvinde op til 5.000 m^3 om året under grundvandsspejl. Råstofindvindingen inddeles i 2 etaper, så den sydlige del, matr.nr. 4b Hønsnap, Holbøl er etape 1 og den nordlige del med materiale- og oparbejdningsplads er etape 2, matr.nr. 7 og 326 Hønsnap, Holbøl. Råstofindvindingsaktiviteterne vil hovedsageligt foregå dybt nede i forhold til det omkringliggende terræn, da råstofgraven allerede er etableret.

Der ansøges om vandindvinding til oparbejdning af materialer, som sker ved både vådsortering og tørsortering.

Der ansøges om tilladelse til at anvende følgende maskiner: 2 tørsorteringsanlæg, 1 Rundsorterer (til vådsortering), 2 Gummihjulslæserre, 1 Doseringsanlæg, 1 Dumper og 1 knuser. Der ansøges om samme placering af mandskabsvogne og oparbejdningsplads, som ved den sidst meddelte råstoftilladelse. Flytbare produktionsanlæg opstilles og flyttes rundt så det passer med indvindingen på arealet. Der er allerede etablerede støjværn i form af høje skrænter, da der allerede er indvundet dybt i terrænet. Der etableres yderligere støjvolde mod øst.

Som adgangsvej ønsker ansøger at anvende en eksisterende adgangsvej ud til Hønsnapvej.

De ansøgte driftstider for oparbejdning (gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg) er mandag til fredag fra klokken 7.00-16.00. Lørdage fra klokken 7.00-13.00. For udlevering og læsninger samt kørsel

[2] Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[3] Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

[4] Jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning.

inden for virksomhedens område er der ansøgt om driftstider mandag til fredag fra klokken 6.00-16.00 og lørdage fra klokken 7.00-13.00.

Der ansøges om at efterbehandle arealet til natur i form af næringsfattig natur med søer. Der lægges ikke muld ud efter råstofindvindingens ophør.

Projektets placering:

Det ansøgte projekt ligger i Aabenraa Kommune tæt på landsbyen Hønsnap. Hønsnap er beliggende imellem Kruså og Rinkenæs. Det ansøgte projektareal er beliggende inden for udlagt råstofgraveområde i Råstofplan 2020

Projektarealet er beliggende inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), inden for særligt følsomt indvindingsområde (NFI) og inden for området for "Indsatsplan 2021 for Bølå Vandværk, Fårhus Vandværk, Kollund Vandværk, Kruså Vandværk, Padborg vandværk – Toldbodvej og Padborg Vandværk – Vejbækvej 3".

Projektarealet ligger op ad et særlig værdifuldt landbrugsområde, og delvist indenfor afgrænsningen af en potentiel økologisk forbindelse og delvist indenfor et potentielt område for beskyttet natur ifølge kommuneplanen. Arealet er endvidere beliggende i landzone nær en landsby. Der ligger ca. 8 husstande indenfor 200-300 meter samt yderligere husstande bagved i landsbyen.

Der er en §3 beskyttet mose beliggende ca. 10 meter fra den eksisterende gravefront, som også er den ansøgte afstand. Derudover er der lidt længere væk (ca. 100 meter) en §3 registreret sø. Der er også fredede fortidsminder længere væk mod nord og syd.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger i Tyskland ca. 3,7 km væk syd for projektområdet. Det drejer sig om Natura 2000-område "Gebiet Niehuuser Tunneltal und Krusau mit angrenzenden Flächen".

Der er udover strandtudser og flagermus ikke registreret forekomster af dyre- eller plantearter, som fremgår af habitatdirektivets Bilag IV inden for projektområdet eller nærmere end 800 meter fra projektområdet.

I Vandområdeplan 2021-2027 er der et målsat vandløb; "Gejl Å, øvre del" beliggende mindst 500 meter væk i nordlig retning fra det ansøgte projektområde. Længere væk ligger en målsat sø, Kruså Møllesø. Derudover er der i vandområdeplan 2021-2027 2 dybe grundvandsforekomster og 2 regionale grundvandsforekomster, som er målsatte.

Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Der er tidligere foretaget råstofindvinding på ansøgte projektområdet og den aktuelle ansøgning om at foretage råstofindvinding er hovedsageligt et spørgsmål om en ændret efterbehandlingsplan.

Projektet vurderes ikke at påvirke eksisterende arealanvendelse og planer. Projektet vil ikke medføre væsentlig påvirkning af beskyttede naturområder. Det vurderes heller ikke at påvirke grundvand eller forekomster af overfladevand, fredede områder samt kulturelle og arkæologiske værdier.

Landskabet vil blive påvirket ved råstofindvindingen, da efterbehandlingsplanen vil efterlade en høj skrænt, samt en rå bund med 4 permanente søer. Området vil fremadrettet have næringsfattige forhold, da der ikke udlægges muldjord. Dette er vurderet til ikke at være væsentligt i forhold til de landskabelige og geologiske interesser.

Ved at fjerne pesticidtilførsel og gødskning permanent, med efterbehandling til natur sikres det, at der ikke sker påvirkning af grundvandet.

Det er vurderet, at der i en kortvarig periode vil være et støjniveau over de vejledende grænseværdier for støj i anlægsfasen, hvor der skal foretages afrømning af muld på den østligste del af det ansøgte areal. På grund af afrømningsperiodens korte varighed vurderes støjgenen ikke som væsentlig. Øvrige støjgener afhjælpes ved hjælp af terrænet, støjvolde, afstand og driftstider.

Støv er en velkendt faktor ved råstofindvinding, som kan være til stor gene for omboende. Emission af støv kommer helt an på aktiviteten, niveauet for aktiviteten, samt de meteorologiske forhold. Ansøger har i ansøgningsmaterialet anført, at de ønsker at vande i tørre perioder, for at reducere eventuelle støvpåvirkninger. Tiltaget vurderes at være tilstrækkeligt for, at støv ikke er en væsentlig påvirkning.

Regionen har foretaget en væsentlighedsvurdering af påvirkningen på de nærliggende natura 2000 områder. På baggrund af områdernes udpegningsgrundlag og det ansøgte projekts karakteristika er det vurderet, at der ikke sker væsentlig påvirkning på de omkringliggende natura 2000 områders udpegningsgrundlag eller integritet.

Regionen vurderer, at der ved råstofindvindingen ikke vil ske ødelæggelse af raste og yngleområder for flagermus på arealerne, da ansøgningsområdet ikke er af sådan en karakter, at raste og yngleområder er til stede.

For strandtudse vurderer regionen det samme på baggrund af de beskrivelser af yngle og rasteområder som findes i ”Forvaltningsplan for strandtudsen, Beskyttelse og forvaltning af strandtudsen, Epidalea calamita og dens levesteder i Danmark” og ” OPDATERING AF: HÅNDBOG OM DYREARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV” samt ansøgningens indhold og markmøde foretaget i grusgraven i juli 2025.

I forvaltningsplanen og håndbogen beskrives aktive råstofgrave, som værende yngleområder for strandtudse. Samtidig beskrives også, at strandtudsen er tilpasset et omskifteligt miljø, hvor der sker udtørring af vandhuller. At yngleområderne helst skal forstyrres regelmæssigt for at kunne vedblive at være yngleområder, både for at sikre fraværet af rovdyr, men også idet haletudserne lever af døde alger, der er fastgjort på sandkorn og andre små partikler. Det beskrives yderligere, at grusgrave er gode levesteder for strandtudsen, fordi der, så længe gravene er aktive, hele tiden opstår nye, vegetationsløse vandhuller samtidigt med, at den har gode muligheder for at søge føde på de sparsomt bevoksede arealer. Råstofgravene er dog typisk kun egnede levesteder, så længe der stadig indvindes i dem og i en periode herefter inden tilgroning. Med den ansøgte råstofindvinding og efterbehandlingsplan uden udlæggelse af muld, er det derfor regionens vurdering, at der ikke sker ødelæggelse af yngle og rasteområder for strandtudse. Det vurderes også at den økologiske funktionalitet opretholdes med den ansøgte aktivitet.

Projektet vurderes samlet set ikke at påvirke det omkringliggende miljø, og det vurderes, at der ikke vil ske skader på miljøet, som skal undersøges nærmere. Samlet vurderes det, at der i forbindelse med projektet ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

Det begrundes med, at den ansøgte indvinding hverken i sig selv eller i kumulation med udnyttede eller uudnyttede råstoftilladelser, planer eller andre aktiviteter ikke har nogen væsentlige konsekvenser for miljøet.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, idet det ansøgte i sig selv eller i kumulation med udnyttede og uudnyttede råstoftilladelser, planer eller andre aktiviteter, ikke har væsentlig indvirkning på miljøet, samt da det er vurderet, at der ikke vil ske skade på yngle- og rasteområder og den økologiske funktionalitet opretholdes.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens[5] § 19. Jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 1, nr. 1 skal berørte myndigheder ligeledes høres, inden der træffes afgørelse. Høringen forløb i en periode på 4 uger fra 22. august 2025 til 19. september 2025 og har været sendt i høring til følgende:

Parter
Aabenraa Kommune lha@aabenraa.dk og industri@aabenraa.dk
Museum Sønderjylland planer@msj.dk
Miljøstyrelsen vedr. bilag 4 arter mail@sgav.dk (Høring pga. bilag 4 arter)
Haderslev Stift kmhad@km.dk
Beboere og ejere af Bygaden 1A
Beboere og ejere af Bygaden 2
Beboere og ejere af Bygaden 3
Beboere og ejere af Bygaden 4 A og B
Beboere og ejere af Bygaden 5A

[5] Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

Beboere og ejere af Bygaden 6
Beboere og ejere af Bygaden 8
Ejere af Bygaden 9
Ejere af Bygaden 12
Beboere, virksomheder og ejere af Bygaden 14 A og 14 C
Ejere af matr.nr. 45 og 400 Hønsnap Holbøl
Ejere af Bygaden 3 og matr.nr. 413 Hønsnap Holbøl
Ejere af matr.nr. 30 Hønsnap Holbøl (Naturstyrelsen, Gjøddinggård)
Ejere af matr. nr. 4b Hønsnap Holbøl
Ejere af matr.nr. 375 Hønsnap Holbøl
Beboere og ejere af Hønsnapvej 19
Beboere og ejere af Hønsnapvej 17

Museum Sønderjylland har skriftligt bemærket, at de gerne ser indskrevet i skemaet, at Museet opfordrer, indvinder til at kontakte os i god tid forud for indvinding for evt. at få foretaget en frivillig arkæologisk forundersøgelse. Dette dels for at undgå at der bliver destrueret evt. fortidsminder ved indvinding og dels at indvindingen ikke skal standses indtil fortidsminderne er blevet udgravede jf. Museumslovens bestemmelser. Museet ville også sætte pris på, om deres fulde arkæologiske udtalelse sendes til indvinder.

Regionen har efterkommet de ønskede tilføjelser og fremsendt den fulde arkæologiske udtalelse til indvinder sammen med den endelige screeningsafgørelse.

Derudover har Region Syddanmark modtaget to telefoniske henvendelser med opklarende spørgsmål, det ene med spørgsmål til støj og graveområde fra en beboer i Hønsnap. Det andet spørgsmål kom fra Aabenraa Kommune og handlede om afstanden til den § 3 beskyttede mose.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljøministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus, hvor man logger ind med f.eks. MIT-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 20. oktober 2025 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Offentliggørelse af afgørelsen

Jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 13 kan offentliggørelse ske udelukkende digitalt. Afgørelsen er offentliggjort på regionens hjemmeside og er også sendt direkte til parter og myndigheder.

Øvrigt

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Mette Hedegaard
Råstofsagsbehandler og Biolog

Bilag 1- Oversigtskort

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 25. februar 2025 med senere supplerende oplysninger fra 21. marts 2025 til sommeren 2025 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 25. februar 2025. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

1. Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Der er ansøgt om tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 7, 4b og 326 Hønsnap Holbøl i Aabenraa kommune. Det ansøgte areal er på 24,2 ha og ligger indenfor råstofplan 2020. Det ansøgte projekt er en videreførelse af allerede eksisterende råstofindvindingsaktiviteter i Hønsnap Grusgrav. Hønsnap Grusgrav har været aktiv siden 1954. Der ansøges om en årlig indvinding af sand, grus og sten samt muld på op til 200.000 m^3 om året. Der ønskes at indvinde op til 5.000 m^3 om året under grundvandsspejl. Råstofindvindingen inddeles i 2 etaper, så den sydlige del, matr.nr. 4b Hønsnap, Holbøl er etape 1 og den nordlige del med materiale- og oparbejdningsplads er etape 2, matr.nr. 7 og 326 Hønsnap, Holbøl. Der ansøges om vandindvinding til oparbejdning af materialer, som sker ved både vådsortering og tørsortering. Der ansøges om tilladelse til at anvende følgende maskiner: 2 Powerscreen (til tørsortering) 1 Rundsorterer (til vådsortering) 2 Gummigeder 1 Doseringsanlæg 1 Dumper 1 knuser

	1 hydraulisk gravemaskine Produktionsanlæggene er allerede opstillet på arealet og er de samme, som der hidtil har været anvendt. Det er ansøgt, at anlæggene skal have samme placering som hidtil. Det er ansøgt, at driften skal varetages i samme omfang som hidtil. De ansøgte driftstider for oparbejdning (gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg) er mandag til fredag fra klokken 7.00-16.00. Lørdage fra klokken 7.00-13.00. De ansøgte driftstider for udlevering og læsninger og kørsel inden for virksomhedens område er mandag til fredag fra klokken 6.00-16.00 og lørdage fra klokken 7.00-13.00 Det omgivende terræn er meget varierende, og der forventes indvundet i gennemsnit ca. 29 meter under terrænoverfladen, alt efter det nuvæ-rende terræns kotehøjde. Indvinding under grundvandsspejl, vil ske til ca. 2 meter under grundvandsspejl. Der ansøges om tilladelse til at efterbehandle arealet til naturformål i form af næringsfattig natur med søer. Der efterbehandles uden at tilbage-lægge muld. Mulden sælges i stedet. Ansøger har efter den oprindelige ansøgning indsendt supplerende materiale, som beskriver håndtering af afstande til diger og skel, skrænter, markvej, søer samt tilstedeværelsen af strandtudser.
2. Bygherre – navn, adresse, mail og telefon-nummer	Virksomhed: JACOBSEN STEN OG GRUS ApS Navn: Kenneth Jacobsen Adresse: Skovglimt 8, 6340 Kruså Tlf.: 73671042 Email: kj@kenneth-jacobsen.dk
3. Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer	Virksomhed: JACOBSEN STEN OG GRUS ApS Navn: Kenneth Jacobsen Adresse: Skovglimt 8, 6340 Kruså Tlf.: 73671042 Email: kj@kenneth-jacobsen.dk
4. Projektets placering og arealbehov i ha	Det ansøgte projekt er placeret i Aabenraa Kommune nær landsbyen Hønsnap. Arealet er en grusgrav, som har været aktiv igennem mange år. Arealet er 24,2 ha.
5. Oversigtskort	

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

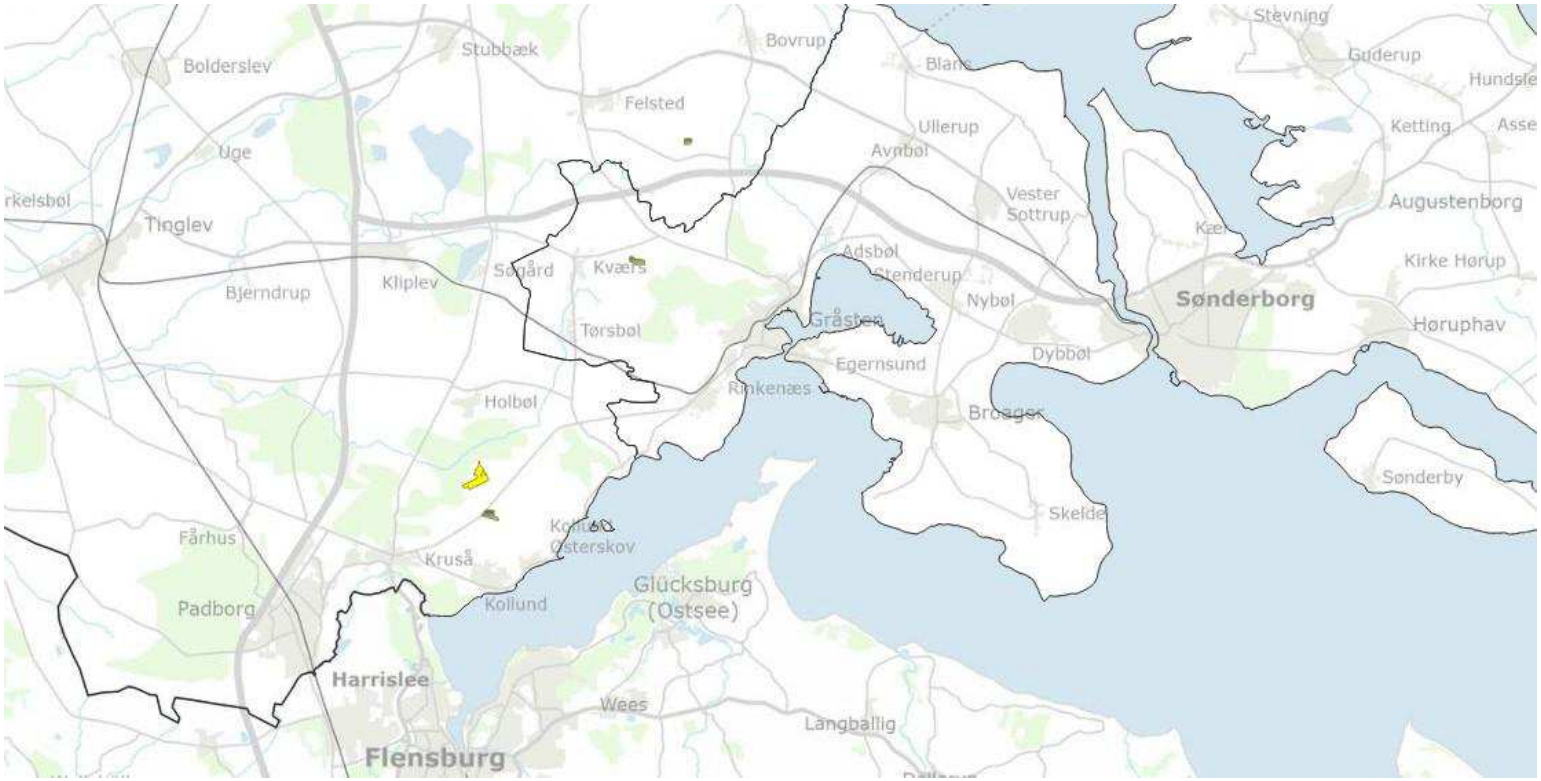

Oversigtskort. Det ansøgte råstofområde er markeret med et gult polygon.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Oversigtskort på baggrund af luftfoto fra år 2024. Det ansøgte område er markeret med orange polygon.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

6. Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Der er ikke behov for råstoffer til anlæggelse. Alle faciliteter og interne veje, samt adgangsvejen er allerede etableret. Der har været grusgrav i Hønsnap i omegnen af 70 år. Projektet vil indvinde nye råstoffer til videresalg.
7. Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Der er i ansøgningen oplyst om et vandforbrug på 70 m^3 pr. time. Vandforbruget på døgnbasis er oplyst til 140 m^3. Der skal anvendes vand til oparbejdning af råstofmaterialer. Der anvendes også vand til støvbekæmpelse.
8. Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	950 kg brændbart årligt. Spildolie og oliefiltre og lignende affald bortskaffes via samarbejdspartnere som foretager service på maskinanlæggene. Øvrigt affald, som kræver kildesortering bortskaffes fra ansøgers virksomhedsadresse.
9. Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der er ikke nogen anlægsfase. Alt er allerede etableret. I driftsfasen vil der være spildevand fra vådsorteringsprocessen, hvor de indvundne råstoffer skylles. Vandet nedsives. I driftsfasen vil der yderligere være spildevand fra skurvogn med mandsskabsfaciliteter. Spildevandet opsamles her i samletank og bortskaffes med slamsuger til rensningsanlæg.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
10. Er der andre ejere end bygherre?	Ja			Der er to lodsejere foruden ansøger. Lodsejerne har begge underskrevet den indsendte råstofansøgning og dermed den indsendte graveplan og efterbehandlingsplan.
11. Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sam-			Nej	Der er ikke kendskab til lignende igangværende projekter i samme område, som har samme miljøpåvirkninger.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
men med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)				
12. Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			Nej	Der anvendes vand fra en allerede gravet gravesø. Forsyning af skurvogn er allerede etableret.
13. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			Nej	Ansøger har oplyst, at der vil blive benyttet de affaldsmodtagere, som der allerede benyttes.
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			Nej	Ansøger har sammen med de supplerende oplysninger indsendt oplysninger om de anvendte maskiners kildestyrker. Regionen af 2 omgange været på besigtigelse i den eksisterende grusgrav imens maskinerne har været i drift. Under besigtigelsen har regionen været rundt om hele grusgraven til alle sider. På besigtigelserne kunne støj kun konstateres fra de aktive maskiner (powerscreen, gravemaskine og gummiged), som en meget svag ikke tydelig hørbar lyd i gåafstand fra gravefronten. Det skyldes, at råstofgraven allerede nu er langt under det omgivende terræn. De høje skrænter rundt om grusgraven fungerer som støjvolde i op til 10-20 meters højde. Råstofgraven har skov til 2 sider (nord og vest), åben mark mod syd samt ca. 200 meter til nærmeste naboer i landsbyen Hønsnap mod øst. Oparbejdningspladsen ligger i kote 34 ca. 300 meter fra nærmeste bolig, som er beboet af en af lodsejerne til det ansøgte projekt. Beboelserne ligger alle i ca. kote 43. Imellem oparbejdningspladsen og beboelserne ligger en bakketop i kote 56-60. Regionen vurderer på baggrund af kildestyrkerne, konstateringer på besigtigelser, erfaringstal, afstanden til naboerne og mundtlige oplysninger fra indvinder om driftsforholdene og antal medarbejdere, at aktiviteterne i råstofgraven overholder og også vil kunne overholde de vejledende støjgrænser fremadrettet, når aktiviteterne foregår nede i råstofgraven og på oparbejdningspladsen.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				I det korte tidsrum, hvor der skal ske afrømning af muld på matr.nr. 4b mod øst, vurderes det, at de vejledende støjgrænser ikke vil kunne overholdes førend, at mulden er lagt i støjvolde langs projektområdets østlige grænser. Afrømningsfasen varer ganske kortvarigt, typisk 4 uger og det vurderes, at støjen i denne fase ikke kan afhjælpes, da mulden skal afrømmes for at kunne indbygges i støjvoldene og for der efterfølgende kan blive gravet ned i terrænet. Arbejdet kan heller ikke flyttes, da råstofindvindingen ikke kan flyttes. Det er regionens vurdering på baggrund af arbejdets midlertidige karakter, at støjen fra muldafrømning ikke er væsentlig. Regionen vurderer samlet set, at det ansøgte projekt ikke giver risiko for væsentlige støjulemper i omgivelserne.
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			Nej	Erfaringsmæssigt skal der holdes en afstand af minimum 25 meter til grundmurede bygninger for at undgå vibrationsgener ved råstofindvinding. Denne afstand overholdes, hvorfor det vurderes, at der ikke er risiko for væsentlige vibrationsgener.
16. Vil anlægget give anledning til støvgener?			Nej	Der anvendes vand til støvbekæmpelse, så væsentlige støvgener undgås.
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener?			Nej	Råstofindvinding giver ikke anledning til lugt.
18. Vil anlægget give anledning til lysgener?			Nej	Råstofindvindingen foregår dybt nede i terrænet og lyskilder vil derfor ikke kunne genere udenfor graven.
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			Nej	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Det forventes at den almene praksis for sikkerhed ved gravning overholdes.
20. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Nej	Drift af maskiner og kørsel med lastbiler giver anledning til luftforurening, der kan påvirke menneskers sundhed ved udledning af NO_x og partikler. Emissioner fra råstofindvindingen spredes og opblandes hurtigt med ren luft, da området er åbent og placeret i det åbne land. Det vurderes, at råstofindvindingen ikke vil medføre væsentlig påvirkning af luftkvaliteten.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
21. Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			Nej	<u>Grundvand:</u> Projektarealet er beliggende inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), inden for særligt følsomt indvindingsområde (NFI) og inden for området for "Indsatsplan 2021 for Bølå Vandværk, Fårhus Vandværk, Kollund Vandværk, Kruså Vandværk, Padborg vandværk – Toldbodvej og Padborg Vandværk – Vejbækvej 3". De nærmeste vandværker er Kollund Vandværk I/S (ca. 1,7 km væk), Kruså Vandværk (ca. 2,6 km væk) og Hokkerup Vandværk (ca. 3,8 km væk). Grundvandet vurderes ud fra potentialekortet at bevæge sig mod kysten i sydøstlig retning. Grundvandet skønnes derudover at ligge omkring kote 31-33, hvilket er vurderet ud fra den eksisterende gravesø og Boring DGU nr. 168.1542 samt ud fra vandstanden under terræn for de eksisterende boringer i Hønsnap. Derudover fremtræder flere boringer i nærområdet med forskellige grundvandskoter afhængigt i hvilket grundvandsmagasin pejlingerne er filtersat. F.eks. ses DGU nr. 168.1042 fra 20. juli 1989 i kote 45.49m/ DVR90 (placeret midt i råstofindvindingsområdet). Boring DGU nr. 168.1542 fra 24. marts 2014, som er placeret ca. 800 meter nordligt fra råstofindvindingsområdet har 5 pejlerør, hvoraf det mest terrænnære grundvand er pejlet i kote 31,8m/ DVR90). Derudover ses der i landsbyen Hønsnap boring DGU nr. 168.1320 fra 8. april 1980 i kote 58,9m/DVR90 og boring DGU nr. 168.1886 fra 10. september 2021 i kote 50,43m/DVR90 Nærmeste aktive drikkevandsboring DGU nr. 168.81 ligger ca. 315 meter væk i Hønsnap. Region Syddanmark vurderer samlet set, at der ikke er nogen forureningsrisiko af grundvandet, når området efterfølgende tages ud af konventionel landbrugsdrift og anvendelsen bliver natur uden brug af gødning og pesticider. Råstofindvinding i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for grundvandet. Nærmeste forureningskortlagte V2-område findes mod sydøst lidt mere end en kilometer væk. Nærmeste V1-kortlagte areal ligger ca. 100 meter mod sydøst. Begge områder vurderes ikke at blive påvirket af råstofindvindingen, da den overordnede grundvandsstrømning går mod kysten. Mod nordvest er der mere end en kilometer til nærmeste V1-kortlægninger, hvorfor områderne på baggrund af afstanden og arealanvendelsen ikke vurderes at udgøre en risiko.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Overfladevand: Der en gammel gravesø tæt på projektområdet og der ligger en §3 beskyttet mose 10 meter fra de allerede gravede områder på matr. 4b Hønsnap Holbøl. Fra den gamle gravetilladelse fremgår det, at der ikke var registreret en §3 mose før meddelelse af daværende råstoftilladelse. Det nuværende projekt vil ikke grave eller efterbehandle tættere på mosen end det allerede er sket. Det vurderes derfor af regionen, at det ansøgte projekt ikke vil ændre de eksisterende forhold. Den gamle gravesø har siden søens udgravning været anvendt til afvanding og nedsivning af grus-skyllevandet fra sorteringsprocesserne fra råstofindvindingen. Der vil fortsat ske afledning af grus-skyllevandet til søen, af de eksisterende afvandingskanaler, hvortil der hidtil er sket afvanding. Vaskevandet indeholder silt og ler. Der anvendes ikke kemiske stoffer eller produkter i processen. Regionen vurderer derfor, at der ikke er væsentlige miljømæssige konsekvenser ved afledningen af skyllevandet, da forholdet ikke indeholder forurenende eller miljøfremmede stoffer og samtidig ikke ændrer på søens miljøforhold i det søen er dannet samtidigt med tilledning af det samme skyllevand. Derudover vurderer regionen, at der ikke er risiko for forurening af andre områder med overfladevand, da der ikke sker afledning ud af området.

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
22. Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	Ja		Nej	Ja og nej: Det ansøgte projekt er en fortsættelse af den nuværende arealanvendelse, som har været en aktiv råstofgrav siden 1954. Der sker derfor ikke ændringer i den eksisterende arealanvendelse.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Den ansøgte efterbehandling er dog en ændring af den eksisterende efterbehandlingsplan, som var med henblik på landbrugsdrift og skovdrift, samt sø. Den nye efterbehandlingsplan laves med henblik på naturformål med næringsfattig natur med ca. 4 søer i 2 meters dybde. Muld fjernes fra området og tilbagelægges ikke. Der vil undervejs og efterfølgende ikke blive anvendt gødning og pesticider. Efterbehandlingsplanen vil være gunstig for bevarelsen af dyr og planter, som er tilpasset næringsfattige forhold. Samtidig vil efterbehandlingsplanen være magen til det landskab, som der allerede er i råstofgraven, og altså det landskab, som har domineret i mange år efterhånden. Regionen vurderer derfor, at ændringerne i den eksisterende anvendelse ikke er en reel ændring, samtidig vurdere regionen, at ændringen i efterbehandlingsplanen ikke er en hindring for gennemførsel af det ansøgte råstofprojekt.
23. Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			Nej	Der er ingen lokalplan for projektområdet.
24. Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			Nej	Der er ingen kommuneplanramme for projektområdet.
25. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?	Ja			Det ansøgte giver ikke begrænsninger på naboarealerne undervejs, imens der foregår råstofindvinding. Det er dog ikke i ansøgningsmaterialet angivet om de planlagte søer bliver større end 3 ha og derved omfattet af en eventuel kommende sø-beskyttelseslinje. Det fremgår dog af efterbehandlingsplanen, at søerne vil blive placeret i en sådan afstand fra skel, at det kun er et fåtal af landsbyens huse, som vil blive omfattet af en eventuel sø-beskyttelseslinje. At blive omfattet af en sådan linje kræver ikke ændring af eksisterende anvendelse, men vil betyde, at der skal søges dispensation ved ny bebyggelse eller lignende ændringer og der dermed kan være en teoretisk begrænsning. Aabenraa Kommune vil være myndighed på eventuelle dispensationsansøgninger, såfremt det skulle blive aktuelt.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
26. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?	Ja			Efter udførelse af det ansøgte projekt vil der ikke være flere råstoffer tilbage i Hønsnap Grusgrav. Ressourcen vil være udtømt i det udlagte graveområde. Efter regionens opfattelse er dette netop formålet med råstofindvinding, og forholdet vurderes ikke væsentligt.
27. Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			Nej	Der er søgt tilladelse til årlig indvinding af op til 5.000 m^3 sand, sten og grus under grundvand samt til vådsortering. Det konkluderes bl.a. i miljørapport nr. 526 2000 fra Miljøstyrelsen[1], at råstofindvinding såvel over som under grundvandsspejlet generelt ikke vurderes at udgøre en risiko for grundvandet. Det fremgår bl.a., at råstofindvinding kun medfører en lille lokal sænkning af grundvandsspejlet omkring råstofgraven, og at selve råstofindvindingen under grundvandsspejlet kun har en begrænset påvirkning af grundvandsstanden og dermed nærliggende vandindvindinger, vandafhængige terrestriske naturtyper, vandløb og søer. Sænkningens størrelse vil afhænge af den årlige indvindingsmængde af råstoffer samt intensiteten. Erfaringer fra mange råstofgrave i Danmark viser, at sænkningen ofte er på få cm og med relativ lille udbredelse. Da der søges om råstofindvinding af 5.000 m^3 om året under grundvandsspejl, som er en meget beskeden mængde i råstofsammenhænge, vurderes det ansøgte projekt ikke at påvirke kvantiteten af grundvandet. Noget af det vand, som bruges til skylleprocessen, vil fordampe, mens resten vil nedsive til grundvandet igen. Mængden, der fordamper, vurderes at udgøre en ubetydelig andel af den samlede grundvandsdannelse og er derfor ikke væsentlig. Under og efter råstofindvindingsaktiviteterne vil der ikke blive brugt gødning og pesticider eller lignende grundvandsforurenende stoffer på arealerne. Projektet vurderes derfor i sin helhed ikke at være til hinder for fremtidig anvendelse af områdets grundvand.

[1] Miljøstyrelsens Miljøprojekt Nr. 526 2000, Følgevirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet af Kurt Ambo Nielsen, KAN Miljø samt Johan Claesson og Gunnar Gustafson, Chalmers Tekniska Högskola.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
28. Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			Nej	Projektet ligger tæt på en §3 beskyttet mose. Mosen ligger ind over skel. Den eksisterende gravefront er 10 meter fra mosen. I henhold til den hidtidige tilladelse var der ikke registreret beskyttede naturtyper på tilladelsesarealet ved tilladelsens meddelelse. Regionen er ikke bekendt med, hvornår mosen er registreret som beskyttet. Der ansøges om at bevare nuværende afstand til mosen, dvs. 10 meter. Det nuværende projekt vurderes på baggrund af, at der ikke graves nærmere mosen end det allerede er sket, ikke at medføre påvirkning af sårbare vådområder. Der er en tidligere gravesø, hvortil der sker udledning af skyllevand fra vask ved oparbejdning af råstoffer. Gravesøen er dannet samtidig med, at vaskeprocessen har været aktiv igennem flere år. Søens spæde start ses helt tilbage på luftfoto fra år 1999. Søen betragtes derfor ikke som sårbar af regionen for den pågældende aktivitet. Der sker ikke yderligere afledning fra det ansøgte projektområde. Hverken til vandløb, sø eller hav.
29. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			Nej	Projektområdet ligger lige udenfor kystnærhedszonen.
30. Forudsætter projektet rydning af skov?			Nej	Der er ikke træer på det ansøgte område, som allerede har fungeret som en råstofgrav i mange år.
31. Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			Nej	Regionen har ikke kendskab til reservater eller naturparker. Efterbehandlingens formål om at efterbehandle til natur ville dog ikke være i strid hermed.
32. Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			Nej	
33. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			Nej	Der er en §3 –registreret mose tæt på graveområdet. Derudover er der lidt længere væk (ca. 100 meter) en §3 registreret sø. Der er ikke fredede naturområder i nærheden. Der er fredede fortidsminder mod nord og syd, som det ansøgte areal ikke berører.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Det er regionens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke de nærmeste §3 registrerede og beskyttede områder, da der ikke graves nærmere søen og mosen end der allerede er gravet. Når efterbehandlingen er afsluttet, kan arealet blive omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der ikke må ske ændringer uden dispensation fra kommunen.
34. Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			Nej	Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er beliggende i Tyskland 3,7 km væk Det drejer sig om Natura 2000-område ”Gebiet Niehuuser Tunneltal und Krusau mit angrenzenden Flächen”. Natura 2000-området har et samlet areal på 137 ha. Området er udpeget som Habitatområde 1122-391. Området består af karakteristisk istidstunneldal, med forskellige biotoper såsom vandområder, skov og græsområder. Udpegningsgrundlaget består af forskellige naturtyper og sumpvindelsnegl. Det vurderes på baggrund af det ansøgte projekts udformning, karakteristika og udpegningsgrundlagets arter og naturtyper for, samt afstanden til det nærmeste natura 2000 område, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget eller områdets integritet. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde beliggende i Danmark er et habitatområde og fuglebeskyttelsesområde ca. 5 km nord for projektområdet, Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark. Natura 2000-område nr. 95, Habitatområde H84 og Fuglebeskyttelsesområde F58. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området kan ses i nedenstående tabel, som er kopieret fra ”publikationen: Natura 2000- basisanalyse 2022-2027, revideret udgave. Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark. Natura 2000 område nr. 95, Habitatområde H84 samt fuglebeskyttelsesområde F58”. udgivet november 2021 af Miljøministeriet, Miljøstyrelsen.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 58		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Trane (Y)
	Tinksmed (Y)	Stor hornugle (Y)
	Mosehornugle (Y)	Sortspætte (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Tabellen viser fugle på udpegningsgrundlaget. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Havørn, Rørhøg, Tinksmed og Mosehornugle er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde 58. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 84		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)
	Damflagermus (1318)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlaget. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Søbred med småurter (3130) er ikke tilstede i habitatområde 84. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Der er observeret stor hornugle ca. 1 km væk i 2015 ifølge Naturbasen.dk. Observationen er blevet foretaget i samme periode som råstofaktiviteterne har været i drift. Samtidigt er det kendt fra andre råstofgrave, at stor hornugle gerne laver et hul eller en fordybning på stejle skrænter, eller en rede direkte på en bunke sten. En fortsættelse af råstofaktiviteterne vurderes derfor ikke at have en negativ påvirkning af stor hornugle, da det ansøgte projekt ikke forringer stor hornugles muligheder for at sprede sig, men derimod sikrer, at området forbliver i samme udformning, som det er nu.

Fra naturbasen og arter.dk kan det ses, at i skoven mod sydvest og nord er der ca. to km væk eller mere konstateret stor vandsalamander i 2001 og i Holbøl mod nord mellem 1,2 - 2 km væk er der i årene fra

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				2001-2018 observeret stor vandsalamander. Ifølge håndbogen[2] er der meget få eksempler på kolonisering ved en afstand på over 800 meter for stor vandsalamander. Væsentligheds vurdering: På grund af projektets karakter, udformning og begrænsede påvirkningsrækkevidde samt den store afstand til Natura 2000-området vurderes det, at der ikke sker en påvirkning af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag og områdets integritet. Det er dermed regionens vurdering, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning, hverken ved projektet alene eller i kumulation med andre råstofgrave.
35. Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?	Ja			<u>Generelt:</u> Områderne omkring det ansøgte råstofindvindingsareal består af skov, hvori der gennemløber et vandløb. Derudover er der landbrugsarealer og en landsby. Ca- 800 m væk ligger en forladt grusgrav, der er efterladt råt med stejle skrænter. Fra naturbasen og arter.dk kan det ses, at i skoven mod sydvest og nord er der ca. 1,2-2 km væk fundet spidssnudet frø og stor vandsalamander i 2001, længere væk er de fundet nyere tid. I Holbøl mod nord er der i årene 2001-2018 observeret løgfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander. Afstanden til de konstaterede observationer og arealerne imellem betyder, at regionen vurderer, at arterne ikke er til stede i grusgraven. Mod nord ind i skoven i skel til matr.nr. 326 Hønsnap Holbøl, som en lille del af grusgraven berører, findes et transekt, hvor der undersøges for tilstedeværelsen af hasselmus ifølge hjemmesiden Naturdata - Danmarks Miljøportal. Nærmeste observation er ifølge naturbasen.dk og arter.dk 5,6 km væk. Regionen vurderer, at råstofaktiviteterne ikke påvirker tilstedeværelsen af hasselmusen, da det aktive graveområde ikke er habitat for hasselmusen. Derudover er råstofaktiviteterne ikke nye, da der har været gravet siden 1954 på de ansøgte matrikler, såfremt det havde været en habitat ville arten været indvandret i tiden, der er gået siden da. I den gamle grusgrav ved Kollund ca. 800 meter væk er der konstateret strandtudser i 2012, 2019 og igen 2024. Populationen synes dermed at være stedfast i området. Strandtudserne er indvandret imens

[2] AARHUS UNIVERSITET AU DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERG: "OPDATERING AF: HÅNDBOG OM DYREARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV - Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 520" fra 2023

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				grusgraven var aktiv og er senest konstateret i sommeren 2024 på det efterladte næringsfattige og ujævne areal, som grusgraven er efterbehandlet til. Råstofindvindingsaktiviteten i Kollund ophørte i 2012 og efterbehandlingen blev godkendt i 2018. <u>Indenfor projektområdet:</u> Ca. 154 m nordvest for området er der observeret flagermus (ikke specificeret art). Indenfor projektområdet er der registreret fouragerende flagermus ifølge arter.dk og naturbasen.dk Der er ikke fuldvoksne træer og buske indenfor det ansøgte projektområde og der skal ikke fældes træer eller buske. Der er ikke bygninger, som skal nedrives. Det vurderes derfor, at der ikke vil ske ændringer af yngle eller rasteområder for flagermus. I Hønsnap grusgrav er der blevet konstateret strandtudser i 2019 ifølge Naturbasen.dk. Strandtudsen er konstateret på baggrund af lyden af kvæk. Observationen er foretaget oppe fra skovvejen. Tudserne er forsøgt registreret via kvækkelyde igen uden succes i 2024[3]. Strandtudseyngel er eftersøgt men ikke fundet i juli 2025[4], hvor et anlagt tudseskrab etableret i vinterperioden 2024-2025 ikke havde tegn på ynglesucces. Strandtudserne observeret i 2019 kan derfor være en sporadisk observation uden at der er etableret en bestand i Hønsnap Grusgrav. Det antages derfor, at der er mulighed for, at strandtudsen er til stede i grusgraven i denne screeningsafgørelse. Grusgrave er i "Forvaltningsplan for strandtudsen, Beskyttelse og forvaltning af strandtudsen, Epidalea calamita og dens levesteder i Danmark". Udgivet af: Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet 2015 beskrevet som værende yngleområder, når der er et varierende antal vandhuller fra år til år[5]. Ydermere står beskrevet; at strandtudser er en pionerart, der hurtigt kan kolonisere nye opståede temporære vandhuller/områder og vandrer videre når et vandhul f.eks. gror til eller et nyt opstår. Strandtudsens yngel er sårbart overfor andre rovdyr, herunder fisk samt salamandere og vandkalve. Strandtudser kan på flere kilometers afstand lugte vandhuller i den rette temperatur og deres æg er kun 5 uger om at blive til tudser. Strandtudsen er dermed tilpasset og afhængige af et omskifteligt miljø, hvor der sker udtørring af vandhuller og vandhuller opstår. Miljøet i yngleområderne skal helst forstyrres regelmæssigt, både for at sikre fraværet af rovdyr, men også idet haletudserne lever af døde alger, der er fastgjort på sandkorn og

[3] Rapport fra Aabenraa Kommune med paddeundersøgelser af udvalgte lokaliteter 2024
[4] Markmøde/ besigtigelse af grusgraven den 2. juli 2025, hvor lokaliteten blev besigtiget med henblik på at finde paddeyngel foretaget af repræsentanter fra Region Syddanmark og Aabenraa Kommune.
[5] "Forvaltningsplan for strandtudsen Beskyttelse og forvaltning af strandtudsen, Epidalea calamita og dens levesteder i Danmark". Udgivet af: Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet 2015.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				andre små partikler. Det beskrives yderligere, at grusgrave er gode levesteder for strandtudsen, fordi der, så længe gravene er aktive, hele tiden opstår nye, vegetationsløse vandhuller samtidigt med, at den har gode muligheder for at søge føde på de sparsomt bevoksede arealer. Råstofgravene er dog typisk kun egnede levesteder, så længe der stadig indvindes i dem og i en periode herefter inden tilgroning.[6] Det vurderes på baggrund af ovenstående, at hvis strandtudsen findes på ansøgningsarealet i Hønsnap Grusgrav vil den være at forefinde i den aktive grusgrav. Den aktive grusgrav er nemlig, som beskrevet et velegnet yngleområde for strandtudser ifølge forvaltningsplanen for strandtudser, men kun så længe den forbliver aktiv og ikke efterbehandles. Hvorimod eventuelt traditionelt efterbehandlede områder ikke vil være attraktive, pga. indvandringen af vegetation, andre (rov)dyr og ofte også den foretagne efterbehandling. Strandtudsens største trussel i Hønsnap Grusgrav, hvis den er til stede, er derfor ophør af grusgravningen, samt en traditionel[7] efterbehandling til landbrug af arealerne i Hønsnap Grusgrav. Der findes strandtudser i den nærliggende efterladte Kollund Grusgrav. Regionen vurderer derfor, at der er en stor sandsynlighed for, at strandtudsen vil kunne findes i Hønsnap Grusgrav en eller flere gange indenfor de næste 10 år, som ansøgningen strækker sig over. Det skyldes, at strandtudsen er en pionerart, der kan lugte egnede vandhuller og gerne vandrer op til 13 km.[8] Ansøger har I den nuværende ansøgning ansøgt om at ændre den nuværende efterbehandlingsplan fra landbrug, skov og en sø til et naturområde, med skrænter og ru bund uden muld samt 4 søer. Cirka halvdelen af terrænet vil blive efterbehandlet i koten omkring grundvandsspejlet og halvdelen vil blive efterbehandlet til sø i to meters dybde. Det betyder, at der undervejs og efterfølgende vil kunne opstå midlertidige mindre vandhuller. Dermed vil strandtudsens potentielle habitat og dermed ynglesteder blive bevaret længst muligt. Ansøger har i ansøgningen oplyst, at arealer med levested for strandtudse vil blive bevaret.

[6] ”Forvaltningsplan for strandtudsen Beskyttelse og forvaltning af strandtudsen, Epidalea calamita og dens levesteder i Danmark”. Udgivet af: Naturstyrelsen, Miljø- og Fødevareministeriet 2015.
[7] Traditionelt er råstofgrave efterbehandlet med udlægning af muld og udjævning af terrænet, således at landbrugsdrift har været muligt.
[8] AARHUS UNIVERSITET, DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI: ”OPDATERING AF: HÅNDBOG OM DYREARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV. Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 520, 2023.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Regionen vurderer på baggrund af beskrivelsen af strandtudser levevis og tilpasninger samt beskrivelsen af habitater i "Forvaltningsplan for strandtudsen Beskyttelse og forvaltning af strandtudsen, Epidalea calamita og dens levesteder i Danmark" og " OPDATERING AF: HÅNDBOG OM DYREARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV", samt ansøgningens indhold, at det ansøgte projekt ikke vil betyde ødelæggelse af strandtudsens raste- eller yngleområder. Derimod vil råstofindvindingsaktiviteterne kunne foregå samtidig med at flere yngle og rasteområder kan opstå. pga. habitatkravet om forstyrrelse. Det forudsættes, at der i efterbehandlingsplanen tages højde for tilstedeværelsen af strandtudser. I den ansøgte efterbehandlingsplan vurderer regionen, at det netop er tilfældet. Det skyldes, at det fremgår af efterbehandlingsplanen, at alle arealer som ikke bliver til sø bliver efterladt næringsfattigt, da der ikke lægges muld ud. Terrænet vil derfor efterfølgende fremstå ujævnt. Fluktuationer i grundvandsstanden vil dermed medvirke til at midlertidige vandhuller vil kunne fremstå afhængigt af nedbørsmængderne de forskellige år. Fraværet af muld vil forsinke den naturlige tilgroning af arealet. Forhold som vil sikre bibeholdelse af strandtudsens levesteder og områdets økologiske funktionalitet, samt udsætte den naturlige succession længst muligt. Samlet set vurderer regionen, at der ikke vil ske forringelse af de i området konstaterede bilag IV arters yngle eller rasteområder. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en forringelse af den økologiske funktionalitet i området ved fortsat råstofindvindingsaktivitet.
36. Forventes området at rumme danske rødlistearter?	Ja			Der er observeret flere rødlistede fuglearter på og omkring den gamle gravesø igennem de sidste par år. Hvilket kan konstateres ved opslag på Naturbasen.dk og Arter.dk. Fuglearterne er blevet observeret samtidig med at råstofaktiviteterne har været i drift. Det er derfor regionens vurdering, at råstofaktiviteterne ikke er til, hindring for, at de rødlistede arter fortsat vil indfinde sig på arealet. Samtidigt vurderes det, at de pågældende fuglearter har indfundet sig på arealet på baggrund af det terræn og sø, som der kommer i kraft af råstofindvindingen. Når grusgraven efterlades som naturareal med åbne næringsfattige flader uden træbevoksning vil det derfor være neutralt til positivt for arternes fortsatte tilstedeværelse i området.
37. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			Nej	Nærmeste områder med overfladevand, som har fastsatte miljøkvalitetsnormer, er et vandløb, "Gejl Å, øvre del". Vandløbet ligger mindst 500 meter væk eller længere væk nordligt for det ansøgte projektområde. Andre målsatte vandløb ligger længere væk end 500 meter. På baggrund af afstanden til de målsatte vandløb, vurderes det ansøgte projekt ikke at kunne påvirke de forskellige vandløb.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Der ligger en målsat sø længere væk, Kruså Møllesø. Det vurderes ligeledes at afstanden til denne sø betyder, at søen ikke vil blive påvirke af projektet.
38. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			Nej	De dybe grundvandsmagasiner " DK401_dkmj_1051_ps" og " DK401_dkmj_1061_ps" er miljømålsatte og har god kvantitativ og kvalitativ tilstand. Det regionale grundvandsmagasin " DK401_dkmj_1083_ks" er miljømålsat og har en god kvantitativ og kvalitativ tilstand. Det regionale grundvandsmagasin "DK401_dkmj_2_ks"er miljømålsat og har en god kvantitativ og kvalitativ tilstand. Den kemiske tilstand er ringe. På baggrund af projektets karakter og vurderingerne ved pkt. 21 og 27 vurderer regionen, at der ikke sker påvirkning af de miljømålsatte grundvandsmagasiner.
39. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			Nej	Der henvises til ovenstående afsnit nr. 28, 33 og ikke mindst nr. 34.
40. Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			Nej	Projektet er placeret i det åbne land. Det er ikke fundet, at der er fastsat miljøkvalitetsnormer for boligområder, støj, lys og luft ved Hønsnap grusgrav.
41. Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			Nej	Området er i landzone. Landsbyen Hønsnap er nærmeste bebyggelse. Landsbyen er ikke et tæt befolket område.
42. Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?	Ja			Graveområdet i Hønsnap omfatter en bakkeformation med landbrugsarealer og skov. Området er udpeget i kommuneplanen til bevaringsværdige landskaber og udpeget til område uønsket for skovrejsning.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				Der er tidligere udarbejdet en landsskabsplan til efterbehandling af området. Landsskabsplanen er fra 1989. Landsskabsplanen indeholder bløde hældninger og tilpasninger til det omgivende landskab. Der er således en interessekonflikt mellem landskabsinteresserne og råstofindvindingen efter der i nyere tid er blevet meddelt afslag på dispensation fra §52 i jordforureningsloven. Derudover er der en interessekonflikt imellem hensynet til landskabsinteresserne og habitatreglerne ved tilstedeværelsen af potentielle yngle- og rasteområder for strandtudse. Herefter er de oprindelige planer om bløde hældninger og tilpasninger ikke længere mulig. Den ansøgte efterbehandlingsplan er en tilpasning til de nye omstændigheder. Den ansøgte efterbehandlingsplan, som indeholder stejle skrænter og rå områder vil være en varig ændring af landskabet, også efter endt råstofindvinding.
43. Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			Nej	Området er ikke udpeget til værdifuldt kulturmiljø. Derudover vil de bestående diger, som der er i området ikke blive berørt af den ansøgte råstofindvinding.
44. Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?	ja			Der findes, udover digerne ikke synlige arkæologiske værdier og landsskabstræk på det ansøgte område. Museet har beskrevet, at der kan forekomme "ikke synlige fortidsminder", der er beskyttet i henhold til museumsloven på arealerne. De ikke synlige fortidsminder er også beskyttet af dansk lovgivning. Findes der spor efter fortidsminder skal gravning i henhold til lovgivningen stoppes, der skal tages kontakt til det lokale museum og der skal tages stilling til eventuelle udgravninger og ændringer i den godkendte graveplan. Museet har oplyst, at de opfordrer, indvinder til at kontakte dem i god tid forud for indvinding for evt. at få foretaget en frivillig arkæologisk forundersøgelse. Dette dels for at undgå at der bliver destrueret evt. fortidsminder ved indvinding og dels at indvindingen ikke skal standses indtil fortidsminderne er blevet udgravede jf. Museumslovens bestemmelser.
45. Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			nej	De tidligere æstetiske landskabstræk i området er allerede påvirket ved råstofgravningen for længe siden. Det ansøgte vil ikke ændre den påvirkning, der allerede er sket. Det nye landskab, som er opstået som følge af gravningen vil på sigt kunne understøtte udpegninger i nærområdet, da det ansøgte område ligger på grænsen til en potentiel økologisk forbindelse og til område udpeget som potentielle naturområder. Derved vil nye æstetiske landsskabstræk kunne skabes i takt med at de øvrige arealudpegninger også realiseres.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
46. Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			nej	Området er ikke udpeget som område for geologiske landsskabstræk.

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

47. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Projektarealet er på ca. 24,2 ha. Den aktuelle miljøpåvirkning fra selve råstofindvindingen vil være meget lokal, og der forventes kun en begrænset påvirkning uden for indvindingsområdet. Tung trafik til og fra projektområdet kan påvirke omgivelserne. Trafikken ledes fra råstofgraven ud på en Kommunevej, Hønsnapvej, hvorfra trafikken ledes videre ud på vejnettet.
48. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Selve råstofindvindingen forventes at berører 12 husstande, mens transporten fra og til forventes at berøre 11 husstande. Der er et lille overlap imellem de to grupper, som påvirkes af henholdsvis trafik og selve råstofindvindingen. Hvis det antages, at der 4 personer i hver husstand vil det samlede projekt derfor påvirke ca. 80 mennesker.

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
49. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			Nej	Projektarealet i sig selv og området omkring projektarealet vurderes ikke til at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning, da påvirkningerne vurderes til at være små. Derudover har området været gravet siden 1954, hvor de første antydninger til råstofindvinding anes på luftfoto. Det betyder, at lokalområdet

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
				har været udsat for påvirkningen i mange år. Den hidtidige historik for råstofgraven har ikke anledning til anden opfattelse.
50. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			Nej	De identificerede påvirkninger beskrevet ovenfor vurderes til at være ikke væsentlige enkeltvis.
51. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			Nej	De identificerede påvirkninger beskrevet i skemaet ovenfor forventes heller ikke at være væsentlige samlet. Dette skyldes, at der ikke sker ændringer eller påvirkninger, hvor effekten ikke velkendt. Samtidig er ændringer og påvirkninger allerede sket siden engang i 1954, hvor første råstofindvindingsaktivitet ses på luftfoto. Aktiviteterne har derfor været i gang uden væsentlige påvirkninger af området, og det forventes derfor at de kan fortsætte uden væsentlige påvirkninger af området.
52. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			Nej	Påvirkningerne er meget lokale.
53. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			Nej	Påvirkningerne er meget lokale.
54. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			Nej	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved den type af projekter, og som kan beskrives og gener imødegås
55. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	Ja			Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer vil ske med stor sandsynlighed, men vil ikke være væsentlig.
56. Er påvirkningen af miljøet varig?			Nej	Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel. Påvirkningen i forhold til støj og støv i forbindelse med råstofindvindingen mv. er en midlertidig påvirkning.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
57. Er påvirkningen af miljøet hyppig?	Ja			Indvinding og transport af råstoffer vil finde sted i den periode, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealet. Påvirkningen i forhold til støj og støv er således ikke varig, men hyppig i indvindingsperioden.
58. Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	Ja			Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet, da der ikke kan modtages ren jord til terrænregulering i området. Der vil derfor blive efterladt et landskab, som afviger fra det oprindelige landskab.
59. Er der andre kumulative forhold?			Nej	På hjemmesiden dma.mst.dk som er en hjemmeside, hvor virksomheder der modtager miljøtilsyn efter reglerne under miljøbeskyttelsesloven, har regionen søgt efter virksomheder med ensartede driftsformer eller andre kumulative forhold. I Hønsnap er der registreret 4 mindre husdyrbrug. Stik syd for arealet findes et større husdyrbrug. De pågældende virksomheder vurderes ikke at have kumulative effekter med råstofindvinding.
60. Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	Ja			Støvgener minimeres med vanding efter behov, og støjgener begrænses med etablering af støjvolde samt driftstider og driftsforhold.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
61. Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		Nej	Det ansøgte projekt giver ikke anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Der er ligeledes heller ikke behov for at få undersøgt forhold nærmere, da de eksisterende aktiviteter, som er velbeskrevet og kendte, blot fortsætter med en anden efterbehandlingsplan.

Sagsbehandler: Mette Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Dato: 22. september 2025
Journal nr.: 25/12184«journalnummer»

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
			Efterbehandlingsplanen indeholder naturforbedrende tiltag, til gavn for flora og fauna tilpasset næringsfattige forhold. Netop arter tilpasset næringsfattige forhold er under stærkt pres i det danske landskab og har resulteret i en biodiversitetskrise. Regionen vurderer, at den ændrede efterbehandlingsplan vil kunne påvirke flora og fauna tilpasset næringsfattige forhold positiv.

Dato: 22. september 2025 Sagsbehandler: Mette Hedegaard